

WAT 'ANDEREN DOEN

Uit de regionale historische bladen

In *Van Zoys tot Soest*, het tijdschrift van de Historische Vereniging Soest (Jg. 12, nr. 2, herfst 1991) staan afleveringen van drie artikelenseries. De Soester zoeaaf Peter van Doorn beschrijft zijn militaire opleiding in een stad genaamd Velitrie en een 'patroelie' in de bergen. Een en ander speelt zich af in het midden van het jaar 1866. In de andere aflevering wordt de geschiedenis van het dorp Hees nagegaan. Dit dorp dat lag tussen Soesterveen en Den Dolder is ten gevolge van verstuivingen en gronduitputting rond 1600 als het ware verdwenen. De derde aflevering betreft Middelen van bestaan in Soest en handelt over het begin van de veenderij. Waarschijnlijk werd reeds vóór het jaar 828 in het Soester-Veen turf gemaakt.

Het winternummer (jg. 12, nr. 3) begint met een terugblik op café 'De Rode Haan' van de Brinkstraat. Soest heeft in de persoon van de Amsterdamse bankier Guillaume Bartoletti een ondernemend inwoner gehad. In 1653 kocht deze Amsterdamer van Lombardische afkomst 55 hectare heide en stuifzand en richtte daar de buitenplaats 'Heuvel-en-Daal' op. Diens dochter Jacoba Victoria bezat weer geheel andere kwaliteiten, die het artikel slechts in bedekte termen weergeeft. Peter van Doorn, de Soester Zouaaf in Pauselijke dienst, vervolgt zijn dagboek met een beschrijving van de stad Prezede.

Het jongste nummer van *Baerne*, het tijdschrift van de gelijknamige historische kring (jg. 15, nr. 4) blikt meer dan vier eeuwen terug naar Kerstmis 1580. De pastoor is bezig de kerk voor de Kerstnachtdienst in gereedheid te brengen als enige statendienaren het gebouw komen overnemen voor de Hervormden. Voor Else Lohmann, die in Baarn woonde van 1934 tot haar overlijden in 1984, groeit de erkenning als een belangrijk schilderes. Er moeten in Baarn nog velen een persoonlijke herinnering aan haar bewaren. Ruim 60 jaar geleden werd de Brinkstraat gerestaureerd. Deze belangrijke winkelstraat had een eigen 'Vereeniging' met het officiële orgaan *De Brinkstrater*.

Het tijdschrift van de *Historische Kring Loosdrecht* herdenkt in haar oktober-nummer (jg. 18, nr. 84, okt. 1991) de heer H. Brunekreef, die regelmatig in het Loosdrechter periodiek heeft gepubliceerd. De kerkgeschiedenis had zijn bijzondere aandacht, zoals blijkt uit een uitvoerige samenvatting van een aantal vroegere artikelen. Een interview met Goyert Lam (1916) over Oud-Loosdrecht illustreert nog eens de waarde van 'oral history'. Het artikel doet de jaren twintig als het ware herleven: nauwelijks verkeer, maar wel tolleren, nog een beetje schoolstrijd en schoon zwemwater!

Het december-nummer (jg. 18, nr. 85, dec. 1991) gaat uitvoerig in op de oprichting van de Christelijke School in 1891 te Nieuw-Loosdrecht. Het schoolgebouw werd in 1930 voor verdere dienst afgekeurd. In het begin van deze eeuw werd de hond nog al eens als trekdier ingezet. Ook Loosdrecht telde nogal wat hondekarren. Het tijdschrift bericht over de Trekhondenwet van 1910 en het daarbij behorende Trekhondenbesluit, waarin nauwkeurig omschreven wordt hoe een hondekar er uit moet zien. De schoolfoto, een specialiteit van het Loosdrechtse tijdschrift, beeldt het schoolreisje van de School met den Bijbel in 1947 uit. Naar de Bedriegertjes!!

Ook het Tijdschrift van de *Historische Kring Breukelen* (jg. 6, nr. 3, december 1991) moet een enthousiast lid, bestuurslid en auteur herdenken: de heer Joop van den Berg. Posthuum publiceert de heer Van den Berg een stuk over de dagloner Cornelis van der Winden uit 1715, waaruit blijkt hoe de autoriteiten in die tijd met hun armen omgingen. De geschiedenis van het kasteel Ruwiel werd met twee uitvoerig gedocumenteerde artikelen vervolgd. De Breukelaar L.C. Dudok de Wit, bijgenaamd Kees de Tippeelaar, stichtte in 1905 een fonds met als doel de plaatselijke leerlingen van de lagere school één maal per jaar te trakteren. Dank zij enkele aanvullende legaten heeft het bestuur van het fonds dit doel elk jaar verwezenlijkt. Ieder dorp heeft in

zijn historie wel één maal in brand gestaan. De grote brand van Kockengen dateert van 1812. Een uitvoerig artikel gaat onder meer na hoe het met de schadevergoeding was gesteld. Het december-nummer van het Breukelense tijdschrift telt niet minder dan 64 bladzijden.

Het tijdschrift van de *Historische Kring Maarsssen* (jg. 18, nr. 3, december 1991) beschrijft het grondbezit van de familie Huydecoper in Nieuw-Maarsseveen anno 1832. Aan het begin van deze eeuw trachtte de Holland American Company, gevestigd te Amsterdam en gefinancierd vanuit de Verenigde Staten, een groot aantal gemeentebesturen te interesseren voor de aanleg en exploitatie van een interlokale tramlijn. De elektrische tram zou de Dam te Amsterdam verbinden met Rhenen en onderweg Utrecht weliswaar passeren, maar een kleine twintig dorpen aandoen, waaronder Maarsssen. De inwoners van dit Vechtdorp blijken echter meer geïnteresseerd in een verbinding met de Dom dan met de Dam en zo ging ook dit plan niet door.

AvdS

Herstel begraafplaats "Gedenkt te sterven".

De eerste fase van de restauratie van de oude begraafplaats aan de Oude Torenstraat zal binnenkort daadwerkelijk kunnen beginnen. De gemeente Hilversum, met name de afdeling Groenvoorziening, heeft de architect P.D. van Vliet opdracht gegeven om tekeningen en een bestek te maken voor de restauratie van de muur rond de begraafplaats en na de aanbesteding zullen de werkzaamheden in het voorjaar van start gaan.

De muur heeft in de laatste jaren veel te leiden gehad van vandalisme en aan de zijde waar onlangs de oude fabriek is afgebroken, is zelfs een deel van de muur verdwenen. Snelle restauratie van de muur is voor het behoud noodzakelijk.

Over de definitieve indeling c.q. aanpassing van de begraafplaats is nog geen afgerond plan. De Stichting Hilversum Pas-Op is met de afdeling Groenvoorziening in overleg hoe het beste de oude begraafplaats kan worden opgeknapt, beschermd en voor de toekomst zo goed mogelijk kan worden behouden.

Ed van Mensch

JAN RINKE TEKENDE DEZE PRENT TER GELEGENHEID VAN DE
OPENING IN 1918

boekhandel

ROZENBEEK

heeft „LETTERLIJK” alles

SCHOUTENSTRAAT 2 TEL.: 035-247615 HILVERSUM